

EDUSKUNNAN VASTAUS 71/2009 vp

Hallituksen esitys laeiksi sairausvakuutuslain, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain 27 §:n ja työsopimuslain 2 luvun 11 a §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi sairausvakuutuslain, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain 27 §:n ja työsopimuslain 2 luvun 11 a §:n muuttamisesta (HE 62/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystoimi on antanut asiasta mietinnön (StVM 16/2009 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää mahdollisuudet pidentää osasairauspäivärahan enimmäiskestoa ja arvioi selvityksen pohjalta säädösten muutostarpeet.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä joulukuuta 2004 annetun sairausvakuutuslain (1224/2004) 7 luvun 4 §:n 1 momentti, 8 luvun 7 sekä 11—13 §, 11 luvun 12 § sekä 12 luvun 6 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 8 luvun 7 § osaksi laissa 459/2006 sekä 8 luvun 11—13 § ja 11 luvun 12 § viimeksi mainitussa laissa, ja
lisätään 7 luvun 4 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 994/2008, uusi 3 momentti seuraavasti:

7 luku

Päivärahaetuuksien saamisen yleiset edellytykset

4 §

Työnantajan oikeus päivärahaetuuteen

Työnantajalle maksetaan päivärahaetuus siltä

osin kuin vakuutetulla on työsuhteen perusteella oikeus palkan tai sitä vastaavan korvauksen saamiseen sairauspoissaolon, äitiys-, isyys-, vanhempainvapaan tai osittaisen vanhempainvapaan ajalta ja kun työsuhteen ehdoissa on sovittu päivärahaetuuden taikka sen osan suorittamisesta vakuutetun sijasta työnantajalle. Päivära-

haetuutta ei makseta vakuutetulle samalta ajalta palkkaa vastaavalta osalta.

Osasairauspäiväraha maksetaan työnantajalle, jos vakuutettu työsuhteen perusteella saa täyttä palkkaa ja jos työsuhteen ehdoissa on sovittu osasairauspäivärahan suorittamisesta vakuutetun sijasta työnantajalle. Jos osasairauspäiväraha on suurempi kuin työnantajan maksama täysi palkka, maksetaan osasairauspäiväraha täyden palkan ylittävältä osalta työntekijälle. Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta osasairauspäivärahan maksamiseen.

8 luku

Sairauspäiväraha ja osasairauspäiväraha

7 §

Omapastuuaika

Sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa maksetaan työkyvyttömyyden ajalta lukuun ottamatta työkyvyttömyyden alkamispäivää ja yhdeksää sitä lähinnä seuraavaa arkipäivää.

Jos vakuutetun työkyvyttömyys alkaa saman sairauden perusteella uudelleen 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jolta viimeksi maksettiin sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa, sairauspäiväraha tai osasairauspäiväraha maksetaan työkyvyttömyyden alkamispäivää seuraavasta arkipäivästä.

Jos sairauspäivärahaan tai osasairauspäivärahaan oikeuttava työkyvyttömyys alkaa tai jatkuu välittömästi sitä edeltäneen kuntoutusrahan jälkeen, sairauspäivärahaan tai osasairauspäivärahaan ei sovelleta 1 ja 2 momentissa säädettyä omapastuuaikaa.

Vähimmäismääräistä sairauspäivärahaa maksetaan sairauden aiheuttaman työkyvyttömyyden perusteella kuitenkin vasta sen jälkeen, kun sairaudesta johtuva työkyvyttömyys on kestänyt yhdenjaksoisesti vähintään 55 päivää. Jos työkyvyttömyyden alkaessa on ilmeistä, että työkyvyttömyys tulee jatkumaan vähintään 8 §:ssä säädetyn enimmäisajan, sairauspäivärahaa mak-

setaan vähimmäismääräisenä 1 tai 2 momentin mukaisen omapastuuajan jälkeen.

11 §

Oikeus osasairauspäivärahaan

Osasairauspäiväraha on tarkoitettu tukemaan 4 §:n mukaisesti työkyvyttömän 16—67-vuotiaan vakuutetun pysymistä työelämässä ja paluuta kokoaikaiseen työhön.

Työntekijällä tai yrittäjällä, joka on 4 §:n mukaisesti työkyvytön, on oikeus osasairauspäivärahaan 7 §:ssä tarkoitetun omapastuuajan jälkeen tai osasairauspäivärahaa välittömästi edeltäneen sairauspäivärahan tai kuntoutusrahan jälkeen tässä pykälässä säädettyjen edellytysten täytyessä.

Osasairauspäivärahaoikeuden edellytyksenä on, että vakuutettu pystyy terveyttään ja toipumistaan vaarantamatta hoitamaan osan työtehtävistään. Lisäksi edellytetään, että vakuutetun työaika on ennen osasairauspäivärahakautta tai sitä välittömästi edeltänyttä sairauspäivärahatai kuntoutusrahakautta ollut kokoaikatyön mukainen ja että hän on sopinut työnsä tekemisestä osa-aikaisesti siten, että työaika vähentyy vähintään 40 prosenttia ja enintään 60 prosenttia aiemmasta. Sopimuksen osa-aikatyöstä on oltava voimassa koko osasairauspäivärahakauden. Yrittäjän oikeus osasairauspäivärahaan edellyttää, että omassa yrityksessä tehty työ vähenee vähintään 40 prosenttia ja enintään 60 prosenttia aiemmasta osasairauspäivärahakauden ajaksi.

Jos vakuutetun oikeus osasairauspäivärahaan päättyy kesken osasairauspäivärahakauden sairauden, työsuhteen päättymisen tai muun vastaavan syyn vuoksi, vakuutetulla on oikeus sairauspäivärahaan ilman 7 §:ssä tarkoitettua omapastuuaikaa, jos sairauspäivärahan saamisen muut edellytykset täyttyvät.

12 §

Osasairauspäivärahan maksaminen

Osasairauspäivärahaa maksetaan enintään 72 arkipäivältä. Se voidaan maksaa yhtäjaksoi-

sesti tai vähintään 12 arkipäivän yhtäjaksoiselta ajalta. Osasairauspäivärahan maksukausista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Jos vakuutettu kesken osasairauspäiväraha-kauden siirtyy sairauspäivärahalle, kuntoutusrahalle, vanhempainpäivärahalle tai työttömyys-turvalain 3 luvun 3 §:n 3 momentissa tarkoitettulle työttömyysetuudelle, osasairauspäivärahaa voidaan maksaa myös 12 arkipäivää lyhyemmältä ajalta. Osasairauspäivärahan maksamisen edellytyksenä on tällöin, että vakuutettu esittää luotettavasti osasairauspäivärahaoikeuden päättymisen syyn. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin siitä, minkälaisia selvityksiä vakuutetun on esitettävä hakiessaan osasairauspäivärahaa 12 arkipäivää lyhyemmältä ajalta.

Osasairauspäivärahan enimmäisaikaa laskettaessa otetaan huomioon kaikki osasairauspäivärahapäivät kahden edeltäneen vuoden ajalta. Osasairauspäivärahan enimmäisaikaa laskettaessa otetaan kuitenkin huomioon myös päivät, joilta osasairauspäivärahaa ei ole maksettu sen vuoksi, että vakuutetulle on samalta ajalta maksettu vanhempainpäivärahaa. Jos vakuutettu on ollut yhtäjaksoisesti työkykyinen 12 kuukauden ajan, tätä edeltäneitä osasairauspäivärahapäiviä ei oteta osasairauspäivärahan enimmäisaikaa laskettaessa huomioon.

13 §

Muut osasairauspäivärahaan sovellettavat säännökset

Jos osasairauspäivärahasta ei muuta erikseen säädetä, siihen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään sairauspäivärahasta.

11 luku

Päivärahaetuuksien määrä

12 §

Osasairauspäivärahan määrä

Sen estämättä, mitä tämän luvun 1—7 §:ssä säädetään, osasairauspäivärahan määrä on aina puolet sitä välittömästi edeltävän sairauspäivärahan määrästä tai puolet sen sairauspäivärahan määrästä, johon vakuutetulla olisi ollut oikeus osasairauspäivärahaoikeuden alkaessa. Sairauspäivärahan määrässä ei kuitenkaan oteta huomioon 12 luvussa tarkoitettuja sairauspäivärahaan nähden ensisijaisia etuuksia. Osasairauspäivärahan määrä on aina vähintään puolet tämän luvun 7 §:ssä tarkoitetun vähimmäismääräisen sairauspäivärahan määrästä, jos sairaudesta johtuva työkyvyttömyys on kestänyt yhdenjaksoisesti 55 päivää.

12 luku

Päivärahaetuuden suhde muihin etuuksiin

6 §

Kuntoutusmahdollisuuksien selvitys- ja ilmoitusvelvollisuus

Kansaneläkelaitoksen tulee tarvittaessa selvittää vakuutetun kuntoutustarve, viimeistään kuitenkin silloin, kun vakuutetun sairauspäivärahan ja osasairauspäivärahan enimmäisaikoihin luettavien päivien lukumäärä ylittää 60 päivää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Tätä lakia sovelletaan osasairauspäivärahaan, kun vakuutetun oikeus osasairauspäivärahaan alkaa 1 päivänä tammikuuta 2010 tai sen jälkeen.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista 15 päivänä heinäkuuta 2005 annetun lain (566/2005) 27 §:n 1 momentti seuraavasti:

27 §

Maksaminen ilman omavastuuta

Omavastuuaikaa ei ole, jos kuntoutuja sai välittömästi ennen sitä päivää, josta lukien kuntoutusraha myönnetään, sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai vanhempainpäivärahaa, työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista työttömyysetuutta tai jul-

kisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukais-
ta koulutustukea.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

työsopimuslain 2 luvun 11 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä tammikuuta 2001 annetun työ sopimuslain (55/2001) 2 luvun 11 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 460/2006, seuraavasti:

2 luku

Työnantajan velvollisuudet

11 a §

Osa-aikainen sairauspoissaolo

Työntekijän oikeudesta osasairauspäivä-

rahaan ja sen perusteena olevasta määräaikaisesta osa-aikatyötä koskevasta sopimuksesta säädetään sairausvakuutuslain (1224/2004) 8 luvun 11 §:ssä. Osa-aikaisen sairauspoissaolon tarkoituksena on tukea työntekijän työssä pysymistä ja oma-aloitteista paluuta kokoaikaiseen työhön.

Sopimus osa-aikatyöstä tehdään työntekijän terveydentilaa koskevan selvityksen perusteella.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain
täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 3 päivänä kesäkuuta 2009
